

ارتقا

(ارتقا) نك استانبول و طشره
ايچون بر سنه لك آتونه سى ٣٢
غروشدور. پوسته بولى مقبولدر.
صافى باجمله ارباب قله آچيقدور. هر الى قلم
طوتان يازه ييلير. مركزى باب عالى
جاده سنده «معلومات» اداره خانه سيدور.

Journal illustré IRTIKA

ادبيات. فنون عسكرى و بحريه.
وتاريخ و تجارت و زراعت و صنايع
ومعارف و امور نافعه و اكنيه لى فقرادن
ياچون غرضه نك مديرى طاهر بكه مراجعت اولتور

Bureaux: 40, rue de la Sublime-Porte,
(Imprimerie Tahir bey) Stamboul.

نسخه سى: ٢٥ پاره يه در

شمديك جمعه كونلرى نشر اولتور

نسخه سى: ٢٥ پاره يه در

ادبيات

الامر منظومه

ايكلم

حيات فكرمك فوق الزمان ساعات حسنده،
بن اكثر ماضى اعصار واستقبال ادواره
هپ ارجاع خيال، انفاذ افكارايلرم؛ صوكره،
كوزم بروقه آتيله سيماى محاسنده
دلار. تدقيق تمثال فنا ايلر؛ اوكون هرشى
بومصنوعات معلومه يله موجودات مجبوله
المپوش فادر؛ بنده هرمنظرده، بيدربى
فناى سرمديك حزن مشهود خياليه،
دربن برحس متروكيك يلدای تازنده،
وبرياس مزارك كردباد كيروداونده،
طوروركن، صارصليركن، ده وريلركن منكسر خاسر،
چيقار قمر عدمدن سرمدى برعالم جنت؛
وروحانيت ممتازه دن مخلوق برهيت
امين اول، ديركه اى قانى بوفايتك ده فانيدر.

فائق عالى

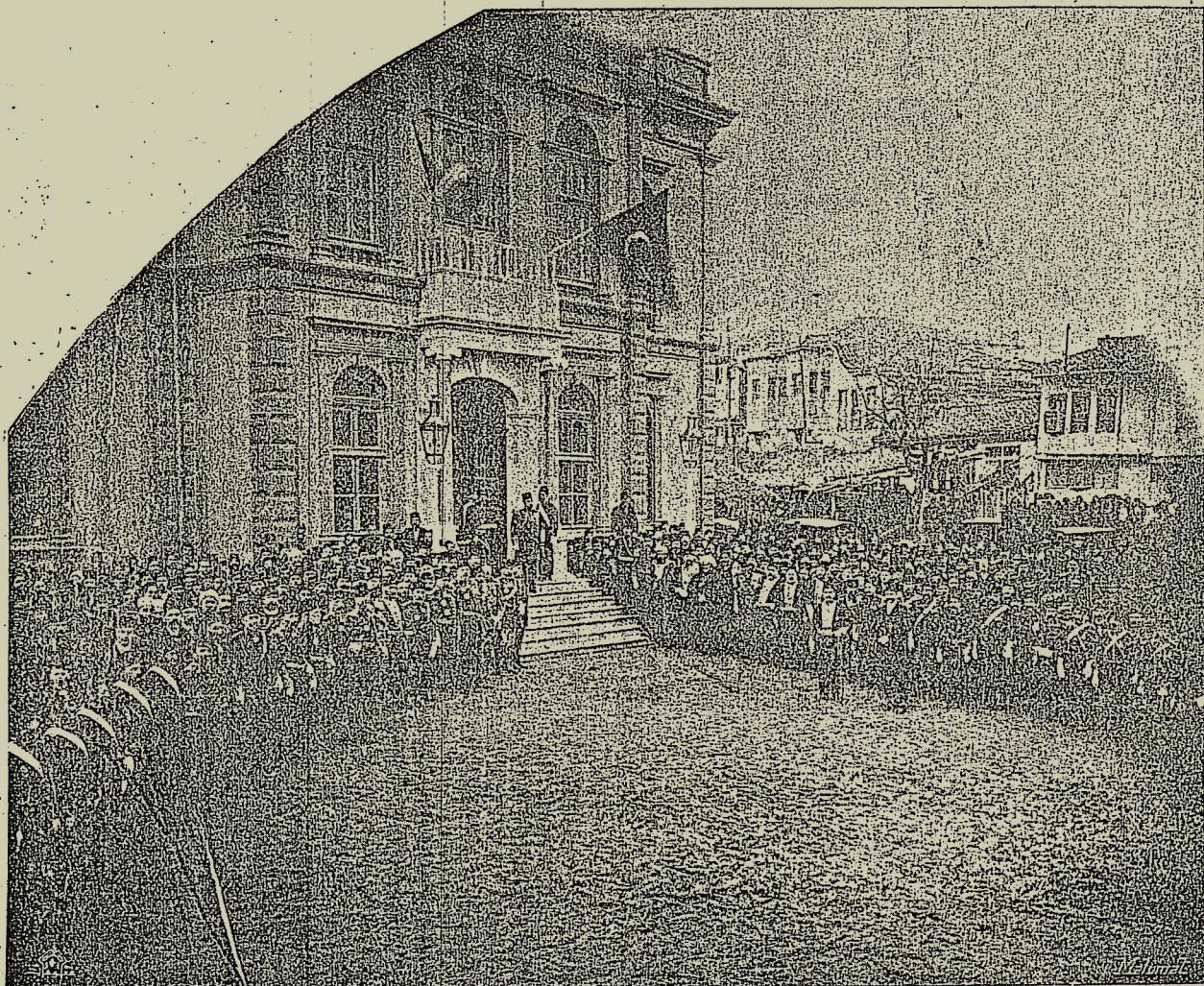


آثار مشهوره

سوديككمك سسى

— قرداشم يونس نادى بكه —

ياغمور، ايكي اوچ ساعتدن برى خفيف
برضورنده دوام ايدن ايلك بهار ياغمورى
اقشام اوستى كسلمشدى. شمدى اوزون
فاصله لره افق ساكتى تنوير ايدن شمشكلر
بووافق صاغناغك صوكنى اشارت ايديور.
لردى. ساعت اون بره طوغرى ستاي ستر
ايدن نمناك بلوطلر بوتون بوتون چكلىدى؛
بركونش بيوكدره طاغلرينك سينه خضرراسته
ياصلانمش اولدينى حالده كورندى. بوخفيف
ياغموردن صكره هوا اوقدر كسب سكونت
ايشمدى كه... صانكه موجودات، بهار
اقشاملرينك بوغاز ايچنه بخش ايلديكى طائلى
بر بايقلاق، بر سكوت تام ايچنده درين بر



ولادت هايون حضرت پادشاهى به مصادف روز فيروزده انشا آت و تفريشاتى ختام بولان ادرنه دائره بلديه سنك رسم كشادى

برستره نسيان التنده اويوان ماضينك - عمق
منور بي يابانه توجه ايتديكم، حاله نظرلا
قيدى ايله باقديغ، آتئ حياتى - يالكز
كندم ايچون - ظلام آميز، بر كردباد كور.
ديكم دقيقه لرده هپ او، بوتون اوچهره،
اوسماى جاذبه پرور، اوسر زشلى، سودالى
كوزلرپش چشمانده تجلى ايتكه باشلادى،
اووخ؛ آرتق اسكى سودالرمه منعطف اولان
نظرلرم هپ اوكا دونمش، اونم ايچون
اينس جان، اميددل، روح امل او، هپ
اولمشدى.

هر اقسام او ساحله چيقمق، هر اقسام
بوعليل وبى تاب قلميله، بوخسته روحيله
اونك پنده قوشمق؛ و صوكره رهكذارنده
طورارق بى ياقان، بريشان ايدن كوزلرينك
بر نكاهنه، بر نكاه حرمته محتاج اولديغى
حزين نظرلرميله آكلاقمق بنجه بر اعتياد،
بر امل حكمته كيوشدى. ظن ايدرسنه

نيچونى؟ كوزل كوزلك قلمه درين، غير
قابل تداوى جريحه لر آچديغنى بيلديكم
ايچون!

*

ايلك تصادف ايدوبده آيلديغ زمان اونى
او قدر دوشونه مشدم. دوشونه مش دكل،
در حال اونو نمشدم: ياخود اويله ظن ايديو.
ردم. فقط، زمان بو تصادفى - صيقلاشد -
يردجه اوچهره بكا او قدر سويلى، او قدر
مونس جان كورنكه باشلادى كه... بن اونى
بر كون كورمسه م ايرتسى كون مطلق بر
كتابده، بر شعرده، بر نترك اورتلر نده
تصادف ايديوردم. آرتق اكلامشدم.
بو خيال چشم دله عارض بر مرض ايدى.
دها صوكره، كندى كنديه قلوبده مشغول
تفكر اولديغم كيجه لرده، گذارش شب ابدن
مستفيد اوله مديغى تاثرلر، تله قلميله ياد
ايتديكم دم ليرده، خاطراتى ماضينك - آله!

اويقويه دالمشدى. بن، طبيعتك بوم رو -
حذوا زنده يار اقلرندن هنوز بقيه باران داملايان
كوچوك، طوب طوب آغاچلرك تزين ايتديكى
لطيف بر ساحلى آهسته آديلمله تعقيب
ايديوردم. بواننده بيله مم نضل اولدى؛
نظرم اوزاقدن كن بر وجوده انعطاف ايتدى.
غير اختيارى بر حر كته طوردم؛ و كندم ده
آكلايه مديغ بر حسه تبعيله دقت ايتدم:
مدور برسيا ايله برجفت ايرى، قره كوزلره
مالك ايدى. مبهم نظرى كوزلرك اوزر نده كى
اوزون، سايه شار كي پيكلر اوسماى جاذبه
پرورك لطافتى برقاندها تزين ايديوردى.
يانمدن كچركن كي پيكلر بى يواش يواش قالد -
يردى؛ وسودا پرور كوزلر بى بكا عطف
ايلدى. ايكي نظرك تقابل ايتديكى بردمده
ايدى كه، روحك بوياعين كوزلرك مردمك
سياهنده تيره ديكنى حس ايتدم. او كچدى.
بن آرتق باقيورددم، باقى ايسته ميورددم.

سودای ضاقدن صمیمیت قلبدن اوده خبرداریدی . بعضاً قارشیی قارشیی به کلیردک . او ، قلبی ؛ وبتون بنلکمی تتره تن ، بتون حیات معنویه حاکم اولان کوزلرینی کوزلر مه دیگر ، تقابل انظاردن روحلرمز حدقه چشمانزده مهالکانه اوپوشورکن قلب ، - زوالی قلب - اوزون کیریکلر آراسندن سودالر صاحبان بویاغین باقیشرک آلتنده یاورو بر قوش هیجانیه تتردی . آه ! بتون هویتمی صارصان بودیقهلر ! بوکوزلر . هیچ بر کوزده کورمدیکم انواره مالک اولان بوچشان دلفروز صانکه هر نگاه آتشاریه بکا : - سن بزم ایچون یشایورسک ، سن بزم اسیرمزسک دیمک - ایسته یورلردی . اوت ؛ اوکوزلر ایچون یشایوردم . اوچ آی ، تمام اوچ آی بوتون نیتلرم ، بوتون دقیقه لرم اونلر ایچون اسیر اولدی . فقط ؛ تمام اوچ آی صکره برکیجه ، آمان یاربی ! بن اوکیجه یی تصویر ایتک ایستدیکه قلم المده تتره یور . حیاتمده پک بویوک اهمیتی حائر اولان اوشب نورانور ، اودم فیضایض ایچون مناسب برکله بولمده لال وقتور قالیورم . شمدی هر نه زمان ماضیه ، شودرت آلیق عمرگذشته به توجیه نظر ایتسه اومنورکیجه ، اوضیادار افق ، اوجلا دکز ، دها صوکره بوتون محاسن خلقتک تجلیکاهی اولان مینی مینی سودیکم پیش خیالمده کولومسر ، بن بویکجه نک ؛ بوتون حسیات سودا پرورانه می ایقظا ایدن یوشب مسعودک تصویرندن عاجزم . یالککز شوقدر بیلورمکه ، اوکیجه اوفق بروسيله اونکله پیدای مناسبته سبب اولمشدی ؛ ویالککز شوقدر خطر لایورمکه ، اونک پنه وسویلی پارمقلری بنم حار و حریص اللرمک ایچنده تترکن دکز ، امواج آهنکسازی ساحلدری اوپن اوبی پایانی موجاموج خفیف ترانه لریله بکا شویله دیوردی : زوالی ، پریشان اوله جقسک !

اوکیجه یی متعاقب پیش نظرمده پر آب وناب بر عالم خیالی آجلدی . حیات شبامک اک غیر قابل فراموش دملرندن بری اولان اوشب مسعودد نصکره بری برمز ایچون اوقدر صمیمی اولمش ؛ و بر برمز اوقدر قلبی و محبتله سومشدککه ... بن اوندن دها صاف و مشفق ؛ اوپندن دها رحیم و لطفکار ، بن اونک جاذبه حسننه ، نگاه روح پرورینه مفتون ؛ او بنم صفوت عشقمندن ، صمیمیت قلبمدن امین . ایشه بن ، برحق آی قدر بوعالم علویتک سینه صافده بر حیات معصومانه ایله یشادق . فقط ؛ هیئات ! بوسعدت جوق سورمدی . بوده بتون امیدلرم ، بتون امللرم کی سوندی ، نهین زوال اولدی .

ایلول اواخرینه دوغری ایدی . بر برمز هراقشام ملاقی اولدیغمز اوساحلده ینه اونک ورودینه انتظار ایدیوردم . دم غروب به قدر بکله دم ، کلدی . کوربورم امیدیه کیجه ینه چیقدم . هواساکن ، سهار آزلوطلی ایدی . طبیعت ، بر صمت دلنوازک آغوش بر هیجاننده اوپویوردی . قر ، چهره سنده رنگ ممت نمایان اولان خسته بر قز کی ساعت اوچدن صکره - نور ضعیفی دکزک سطح راکدی اوزرینه سر به رک - آنا طولی قواغنگ آرقه سندن طلوع ایتدی . بن بوصولق قرک قارشوسنده بومهاب ملوک شعله بی نابی آلتنده بعضایک غریب شبهه به ، بیک اندیشه به دوچار اوله رق نصف اللیه قدر هپ اونی دوشونوب آغلادم . اوکیجه یی بی خواب کچیرمشدم . ایرتسی کون اوموعد تلاقیه کلدیکم زمان اونی ورودمه منتظر بولدم . بنی کوریر کورمز قوشدی ، یانمه یاقلاشدی . یواشجه دیدی که : شورایه ، بر آز ایلری طوغری کیدلم ! موافقت ایتدم . اسکله یی کچک وبش دقیقه قدر یورودکن صکره - بوراده قونوشلم دیدی بر آغاجک آلتنده طورددق . اومتردانه : - بیلورمیسک ؛ دیدی ؛ دون اقامش نیچون کله مدم . ایکی دقیقه توقفدن صکره علاوه ایتدی : آه ! عزیزم ! سویله سه معذور کوریرسک . کوزلر بنه باقدم . باغین باقیشرلنده کیزلی برکدر ، بر معنای اضطراب واردی . بوخاندن صوگ درجه ده اندیشه ناک اوله رق قورقه قورقه صوردم : - نیچون کلدک ؟ ینه متردانه جواب ویردی : - طویلاندق . آرتق بو کون استانبوله نقل ایدیورز . شمدی بوراده سنکله وداعلاشه جفم بوسوز بکا بیلدیرم دهشتیه تاثیر ایتدی . اودقیقه ده آتشین ، تأثر بخش بر قوتک شدتله دماغی صارصمده اولدیغی حس ایتدم . آرتق برشی سویله میوردم ، ایکمزه برمدت سکوت ایتدک . صوکره کویا بزی بری دیکله یورمش کی یواشجه ، محترزانه : آه ! دیدی ؛ سنسز بن چیلدیریم . حیاتی بکا سودیرن سنسک ! بوتون صمیمیتک نشاطی ، بوتون محبتک لذائذنی سنک سایه کده طویلادم . دوشون برکزه ؛ سنندن جدا ، سنک نورچهره صافکدن محروم فصل یشایه بیلیم ؛ . سویله ! آه عشقنه سویله ! سنی بر دها نروده ، نه وقت کوره جکم ؛ . بر نظر تسلیتکارایله باقهرق : - کله جک ایلک بهارده . دیدی ؛ و صکره علاوه ایتدی : - فقط ؛ بیکدره عالمده دکل ، بر آتستفانوس حیاتنده . او کیتدکد نصکره بزکویده اون کون قدر دها قالمشقدق . بواون کون ظرفنده هر کون ، هر کیجه لطیف ، قلبی ، سویلی برسس کوشمی تلاذی ایدرک بکا شو سوزلری فیصله دادی : ینه قوشه جغز . فقط ؛ بیکدره عالمده

دکل ، بر آتستفانوس حیاتنده ! . ایشه بو سس ؛ بوتون صفوتیه . بوتون نزا کتیه ، اهتراریله صماخ جانمه نشیده لر سرین بوسدای دلنواز اونک ، بنم مینی مینی سئودیکم سنی ایدی . اون ، اون ییکی کون صکره بزده کویدن آیرلمشقدق .

شمدی ایکی آیدن بری اونی کورده میوره فقط ، ایجاب وظیفه اللرم یازمقدن ، فکرم دوشونمکدن یورغون اولدیغی حالده هر کیجه کوشه آرامده ، تک و تنها ، بی خواب اونی ، یالککز اونی دوشونورکن اوسس ، هر زمان طویدیغ اوصدای هاتنی آذان تحسرمده تتره مکه طولاشمغه ، تکرار ایتمه باشلار ؛ و بکادیرکه : - ینه قونوشه جغز . فقط ، بیکدره عالمده دکل ، بر آتستفانوس حیاتنده ! . ای حیات وصال ! شمدی بردقیقه ایچون حقیقته تمک قابل اولسه ؛ شمدی بر دقیقه حق سنی یشاسه اراتق شوموجودیت فانیه دن نصیبی ایش بر آدم عداولونه جغمدن روحی وبتون بنلکمی سکا ، سنک اودقیقه مسعود و منورکه فدا ایلردم . لکن ؛ هیئات ! سنی یشامق ایچون دها بکله مک لازم دکل ؟ .

ناهید .



مصحاحیه ۱۹

بعطون حاضره حقیقتکیزدر ؛ بوتون اونخیریلر . تدقیقلر ، تبعلر بو حال اشتباهک خود فریب نشانلرندن باشقه برشی دکل . بشریت حیات مدیده سنک دوره معصومیتنی اوقدر آجی تجربه لره معلول کچیرمش که آرتق کندیسنه ویریلن حقیقتلرک اظطوغرو . لرینی بیله تردسز قبول ایتمه مکده حقلی کورونیور ...

ادبیاتدن بحث ابدجکز ، دکل ؛ بنم دیدیکم شیئه سز شعرلر ، رومانلر ، مقاله لره ، مصاحبه لر ... الخ دیه بیلیرسکز . اگر طوغرویه ، طوغرویه محتاج ایشه کز بونلرک پک آزنده بو احتیاج روحیکزی خشنود ایده جک مزیت صمیمیه تصادف ایده جککز . دن امین اولک . قابا تورکجه ، اوزک سوزه اویماسته مراق ایدیورسه کز اوقودقلر کزک بیلیم که بیکده قاجیله اکتفا ایتمه لیسکز ؛ تاکه ، ینه شبهه سز آلامش اولمقه برابر ، آلامادایغکزه حکم ایتک ، آلامادایغکزه آلاماق حقنه مالک اولایله سکز ... دها معین بر ذرائه چیکله لم ؛ طبیعتک الواح محاسنی نظر حیرتکزه عرض ایدرکن بوتون آفاق

تماشایی بولانیق برقدحک دائره اتساعندن آریله میان ؛ انسانیتک تکمیل بار آلامی . دوش رقت واحتساسنه آلتش ، بووظنفة انسانیه آلتنده آرنش کورونورکن ابنای جنسنه قارشیی اک کوچوک بر حصه معاوتی تعهد وتحمل ایده مین ؛ آغلار وسزی ده برلکده اغلامغه چالیشیرکن ، کندیسيله آغلامادایغکز ایچون قلبسز لککزی ، روحسز - لغکزی ، مروتسز لککزی ، انصافسز لغکزی یوزکزه حایقیرکن ایچندن کیس کیس کولن . هیچ آغلامیان ، حتی سزاغلار سه کز اغلامه کزه قهقههلر ایدن شاعرلری ایسترسکز ؛ ایشه هوغو ، اون طقوزنجی عصرک بو مهیکل دهای شعری ... « سفیلر » شاعرینک ترجمه حالی یازان مدققلردن بر جوغنه ایستاق لازم کلیرسه هوغونک انسانلره قارشیی کوستردیکی ارتباط ، رقت ، تأثر ، خلجان و غلیان یالککز قلمنده ، انسانلر ایچون دوکدیک یاشلریالککز کیریکلر نده در . اوحیات خصو - صیه سنده پک از متحسدر . تأمین شهرت ایچون تلون هویت ایش ، معظم خیالنا سحر آلریله بیچدیک مشعش خدمت صنع ایچنده نظرلری قاماشدیرمغه چالیشمشدر . فاکه شخصیت ادبیه سندن بحث دیورکه : « هوغونک حساسیتی بعضاشدید و بوشدیلله قوانین صنعته اتباعه غیرمقصدی ، اکثری عاجز و صوغوقدر ؛ اوزمان یانمه کورونور ... » حیات شخصیه سنه کلنجه : « حقیقت شوکه ، ایلک کنجک زمانی استنا ایدیلیرسه ، هوغوایی بر آدم دکلدی ؛ عفوا ایتکی بیلمزدی . غیظ و عداوتی مدهشدی . ایکنجی امپراطورلق زماننک - بعض صاف وحلم قلبلر طرفندن نفرت ایدیلن - آدملرینه عائد شدتلی ، نه ایسه ، فقط مثلاً وینو کندیسنی کرسی خطابنده کولونج بولدیغی ایچون قاباجه آانسه سوکک ؛ مثلاً موسیو تیزار شعرلری کوزل بولدیغی ایچون اوتوز سنه صوکره « موسیو نزاره » بکزه بن براشک آکیریور ! « دیه یازمق ؛ دها بوقیلدن بیک درلو شیلر ... » نخوتی برکزه اویانجه تکمیل هویتنی آلوب کوتورر . شونی ده بحق علاوه ایده . بیلیرکزه هوغوده اوحس اصلا اویومازدی . صنمکارلرک بوعومی نقیصه سی اونده بی پایان اولان دها سیه مساوی بر درجه ده ایدی ... « و یقتور هوغو انسانیت عادیه و وسطیه دن برشخصدر . شاتوبریان ، یاخود بایرین کی مظلوم برغرور ایله مغرور و یوکسک دکلدر ؛ لامارتینده اولان شیرایق جوجوق شوخی نسویسی ، خویسندلکده کندیسنده یوقدر ؛ اوبورژوالر کی صرف تفخر ونخوت ایچنده منکشفدر ، نفسنه قارشیی ظرافت نه در بیلیمه یی . هیچ صاقلانمیان ، هرکسه قورولان بر خیرت صاقلانیه سی واردر . کندیسنی کاه صیرتندم